

Norges Vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 - Majorstuen
0301 Oslo

nve@nve.no

Deres ref.: 201842903

Vår ref.: TS

Oslo, 8. november 2019

Forslag til endringer i energilovforskriften

Høringsuttalelse fra Nelfo

Nelfo viser til NVEs høringsdokument nr. 8/2019 vedrørende forslag til endringer i energilovforskriften. I dokumentet redegjør NVE for utfordringer ved integrasjon av monopolvirksomhet og konkurranseutsatt virksomhet i samme enhet. Disse kan oppstå i form av muligheter for kryssubsidiering og/eller manglende markedsnøytralitet. Kort oppsummert ønsker NVE at nettselskapene i større grad skal driftes uavhengig av de andre foretakene i konsernet.

Nelfo representerer blant annet bedrifter i markedet for elektroinstallasjoner og mange av entreprenørene som selger tjenester til nettselskaper, herunder investeringsprosjekter, drift og vedlikehold, samt beredskapstjenester. Vi mener det finnes et stort samfunnsøkonomisk potensial i å legge til rette for et mer velfungerende marked for nettentrepriser. Enkeltforetak og konsern som driver med både monopolvirksomhet og annen virksomhet har sterke incentiver til å utnytte monopolvirksomheten til å oppnå fordeler i det konkurranseutsatte markedet. Dette gjelder både økonomisk, i form av kryssubsidiering, samt markedsmessig der man utnytter monopolselskapets merkevare og renommé i konkurransesammenheng. Målet med NVEs forslag til endringer i energilovforskriften er å hindre slik konkurransehemmende adferd.

Det kan bli krevende for NVE å føre tilstrekkelig tilsyn og kontroll med det foreslåtte regelverket, og vi ber NVE avsette nødvendig ressurser til oppfølging, tilsyn og kontroll. Videre er det viktig å erkjenne at endringsforslagene ikke fullt ut adresserer potensielle konkurransemessige utfordringer relatert til de uformelle beslutningsstrukturene som finnes innad i konsernene.

Nelfo mener derfor at vi bør sikre samfunnet mot konkurransehemmende adferd ved å fjerne incentivene til konkurransehemmende adferd. I praksis innebærer det på lengre sikt å innføre krav om Eiermessig skille mellom naturlige monopoler og annen nærliggende konkurranseutsatt virksomhet.

Vi mener likevel at NVEs forslag til forskriftsendringer vil kunne bidra til mer konkurranse- nøytrale nettselskap. Vi er derfor generelt positive til mange av endringene og anser de som viktige skritt i retning av målet om 100 % nøytrale nettselskap.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

I det nedenstående kommenterer vi de enkelte forslagene i høringsdokumentet.

Nøytral og ikke-diskriminerende opptreden

NVEs forslag til forskriftstekst innebærer at gjeldene krav til selskapsmessig og funksjonelt skille skjerpes. Nettselskap skal ikke ha kontroll over foretak som driver annen virksomhet, og foretak som driver produksjon eller omsetning skal ikke ha kontroll over nettselskap.

Nelfo stiller seg bak disse forslagene. Vi mener de vil bidra til økt grad av konkurranse og nøytralitet i markedene som grenser til monopolvirksomheten.

NVEs forslag til endringer i forskrift må ses i sammenheng med kommende endringer i energiloven som følger opp Stortingets anmodningsvedtak om å redusere grensen som utløser krav til funksjonelt skille fra 100 000 til 10 000 nettkunder. Vi er positive til en slik reduksjon, og vi mener nivået bør senkes ytterligere for å sikre en økt andel markedsnøytrale nettselskap.

Felles driftssentral

NVE forslår å videreføre mulighetene til samarbeid om felles driftssentral mellom nettselskap og foretak som driver kraftproduksjon eller fjernvarmevirksomhet. Videre mener NVE at nettselskapet ut ifra hensyn til forsyningsikkerheten skal ha full styring og ansvar for driftssentralens nettfunksjoner.

NVEs begrunnelse for forslaget er at det vil kunne redusere kostnader. Nelfo er enige i at felles driftssentraler vil kunne bidra til kostnadsreduksjoner, men det er ingenting i forslaget som vil sikre at disse besparelsene vil komme nettvirksomheten (herunder nettkundene) til gode. Nelfo frykter at samarbeid om felles driftssentral i realiteten vil medføre uønsket krysssubsidiering av kraftproduksjon og fjernvarme. Det vil kunne føre til svekket konkurranse, særlig i varme-markedet der fjernvarme møter konkurranse fra alternative teknologier.

Nelfo anbefaler derfor at NVE utformer krav som sikrer at krysssubsidiering ikke vil forekomme. NVE bør utforme krav om bruk og rapportering av markedspriser for disse tjenestene, slik at det kan etterprøves om kraft-/fjernvarmeselskapet betaler mindre enn det selskapet måtte ha betalt for å kjøpe tjenesten i det åpne markedet.

Salg av egen kapasitet

NVE foreslår at det kun skal være tillatt å selge egen kapasitet i begrenset omfang. Hensikten med å tillate slikt salg er at kapasitet som ellers ville stått ubrukt skal kunne generere inntekter, noe som igjen vil kunne gi lavere nettleie.

Nelfo er enige i intensjonen med endringsforslagene. Når mulighetene for salg av egen kapasitet reduseres, vil nettselskapene i mindre grad ha flere ansatte enn nødvendig. Vi mener imidlertid at NVEs forslag bør skjerpes ytterligere. Slik de er formulert, åpner forslagene for en skjønnsmessig betraktning av hva som er overskuddskapasitet og hva som er kapasitet ment for salg. Vi mener derfor at definisjonen av overskuddskapasitet bør tallfestes, slik at man unngår en uthuling av kravet om at nettforetak ikke skal drive med annen virksomhet. Dette gjelder særlig i forbindelse med salg av overskuddskapasitet i entreprenør- og installasjonsmarkedet, samt markedet for fiberkapasitet. Vi mener videre at det bør forskriftsfestes at salg av overskuddskapasitet skal skje på markedsmessige vilkår og minst reflektere selvkost, inklusive kostnader for administrasjon og overhead, for de aktuelle ressursene.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Vi stiller oss imidlertid mer positive til at nettselskapet får anledning til å selge kapasitet i ekstraordinære beredskapssituasjoner, hvor det er akutt behov for assistanse. Vi støtter også at nettselskaper får anledning til å selge driftssentraltjenester til andre nettselskap.

Ledelsen i nettselskap

Nelfo stiller seg positive til skjerpede bestemmelser vedrørende funksjonelt skille, der NVE foreslår en innstramning i muligheten for at samme person har en ledende stilling i både nettselskap og morselskap. Vi er enige i NVEs oppfatning om at slike dobbeltroller kan svekke tilliten til nettforetakets nøytralitet.

NVE foreslår likevel å åpne for at styremedlemmer i nettforetak skal kunne være styremedlem i morselskap. NVE begrunner dette unntaket med at et styremedlem ikke har en så stor innflytelse alene at det medfører noen særlig risiko for at morselskapet gir instruksjoner til nettselskapet i strid med energiloven. Nelfo er ikke enig i denne vurderingen. Felles styremedlemmer i morselskap og nettselskap vil etter vår mening skape risiko for konkurransehennende beslutninger i nettselskapets styre. Vi kan heller ikke se vesentlige fordeler ved å tillate felles styremedlemmer, og vi anbefaler derfor at det ikke skal være tillatt.

Markedsføring og kommunikasjon

NVE foreslår å innføre krav om differensiert merkevare ut ifra mål om mer rendyrkede og mer nøytrale nettselskap, samt likere konkurransevilkår i tilstøtende markeder. Nelfo støtter både intensjonen og de foreslåtte bestemmelsene.

I høringsnotatet viser NVE til undersøkelser som har avdekket at mange sluttbrukere har vanskelig for å skille mellom nettforetak og kraftleverandør. Slik er det også i det profesjonelle markedet. Nelfos medlemmer møter i dag konkurranse i installasjonsmarkedet fra markedselskaper i konsern med nettforetak. Dette kan for eksempel dreie seg om installasjoner av ladestasjoner for elbil, solstrøm eller varmpumper. Bruk av felles merkevare i kraftkonsern fører til en oppfatning blant våre medlemmer om at de møter konkurranse hos aktører subsidiert av monopolvirksomhet. Et tydeligere skille mellom nettvirksomhet og konkurranseutsatt virksomhet, også når det gjelder merkevare, vil etter vår mening bidra til et mer velfungerende installasjonsmarked.

Vennlig hilsen
Nelfo

Tore Strandskog
Direktør næringspolitikk

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no